

Bilgi ve İletişim Teknolojisi Dersinin Öğrenci Merkezli Eğitim Yaklaşımıyla İncelenmesinde Karşılaşılan Sorunlar? Belirleme Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Bilgi ve İletişim Teknolojisi Dersinin Öğrenci Merkezli Eğitim Yaklaşımıyla İncelenmesinde Karşılaşılan Sorunlar? Belirleme Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17652>

Özet

Bu ölçek, **Bilgi ve İletişim Teknolojisi (BİT)** derslerinin öğrenci merkezli eğitim yaklaşımıyla yürütülmesi sırasında eğitimcilerin karşılaştıkları zorluklar, engelleri ve altyapısal sorunları sistematik olarak belirlemek amacıyla geliştirilmiş bir anket formudur. Ölçek, 2006 yılında U. ?. Taşkiran tarafından kaleme alınan bir yüksek lisans tezi kapsamında hazırlanmıştır. Temel olarak öğretmenlerin ve eğitim ortamının **öğrenci merkezli** metodolojileri uygulamada karşılaştıkları pedagojik, teknolojik ve çevresel kısıtlamalara odaklanmaktadır. Ölçek, uygulayıcılara, BİT eğitimindeki **öğrenci merkezli öğrenme** yaklaşımlarının etkinliğini kısıtlayan faktörleri analiz etme imkanı sunarak, eğitim kalitesini artırmaya yönelik müdahaleler için veri sağlamaya amaçlar.

Anahtar Kelimeler

Bilgi ve İletişim Teknolojisi, Öğrenci Merkezli Eğitim, Öğretim Teknolojileri, Eğitimde Sorunlar, Likert Ölçeği, Ölçek Geliştirme, Eğitim Araştırması.

Yazarlar

U. ?. Taşkiran

Amaç

Anketin temel amacı, **Bilgi ve İletişim Teknolojisi** derslerinin öğreniminde **öğrenci merkezli eğitim** yaklaşımlarının uygulanması esnasında ortaya çıkan spesifik sorunlar ve engelleri öğretmen görüşleri aracılığıyla tespit etmektir. Bu çalışma, özellikle Eskişehir ili örneği üzerinden yüksek lisans tezi kapsamında, mevcut eğitim sistemindeki aksaklıklar ve iyileştirme gerektiren alanları belirlemeyi hedeflemiştir. Ölçek, eğitim politikaları geliştiricilerine ve öğretmenlere, BİT derslerinin daha verimli, uygulamalı ve öğrenci odaklı hale getirilmesi için gerekli olan müdahale alanlarını göstermeyi hedefler.

Ölçek, karşılaşılan sorunları iki ana kategori altında deklendirmeyi amaçlar: birincisi, öğrencilerin öğrenme sorumluluğu ve motivasyonundaki yetersizlikler; ikincisi ise, çevresel ve donanımsal kısıtlamalar (örneğin teknolojik altyapı eksiklikleri). Bu çok boyutlu yaklaşım, **BİT eğitimi** alanındaki zorlukların kapsamlı bir analizini sunar.

Yapı

Ölçek, **öğrenci merkezli eğitim** (ÖME) yaklaşımının BİT derslerinde başarıyla uygulanmasının önündeki engelleri ölçen bir yapıyı temel alır. ÖME, öğrencinin aktif

katılımcıların, problem çözme becerisini geliştirmesini ve öğrenme sorumluluğunu üstlenmesini gerektirir. Ölçek maddeleri, bu gerekliliklerin karşılanıp karşılanmadığına ve öğretmenlerin bu durumu nasıl algıladığına dair görüşleri toplamaya amaçlanmaktadır.

Ölçek maddeleri, 5'li Likert ölçeği formatında derecelendirilmiştir. Bu yapı, katılımcıların sunulan sorun ifadelerine ne ölçüde katıldıkları (1= kesinlikle katılmıyorum - 5= kesinlikle katılıyorum) kantitatif olarak belirlemeyi sağlar. Ölçeğin alt boyutları, büyük olasılıkla Öğrenci Motivasyonu, Altyapısal Kaynaklar ve Öğretimsel Zorluklar gibi temalar kapsamaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, öncelikle **kapsam geçerliliğine** (Content Validity) odaklanmıştır. Geliştirilen anket formu, kapsam geçerliliğini sağlamak amacıyla Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi (BÖTE) alanında görev yapmakta olan 6 öğretim elemanının uzman görüşüne sunulmuştur. Öğretim elemanlarından alınan görüşler ve eleştiriler dikkatle incelenerek anket maddelerinde gerekli düzeltmeler ve değişiklikler yapılmıştır.

Kapsam geçerliliği sürecini takiben, anketin pilot uygulaması gerçekleştirilmiştir. Pilot uygulama için **bilgi ve iletişim teknolojisi** dersine girmeyen 5 bilgisayar öğretmeni belirlenmiştir. Bu pilot çalışmanın sonuçları, anket formlarının son kez gözden geçirilmesi ve gerekli düzeltmelerin yapılması için kullanılmış, böylece araç hem içerik hem de dil açısından uygulamaya hazır ve geçerli bir araç haline gelmesi sağlanmıştır. Bu metodoloji, ölçme araçlarının ilgili yapıya doğru ve kapsamlı bir şekilde temsil ettiğini göstermektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik analizinde, iç tutarlılığı en iyi şekilde ölçtüğü kabul edilen ve sosyal bilimlerde araştırmalarda standart olarak kullanılan Cronbach's Alpha katsayısı yöntemi kullanılmıştır. Yapılan güvenirlik çalışması sonucunda son derece yüksek bir iç tutarlılık katsayısı elde edilmiştir (Alpha = 0.897).

Elde edilen bu değer, Pallant (2001) gibi uzmanlar tarafından ideal kabul edilen 0.70 güvenirlik eğerinin çok üzerindedir. Bu yüksek Alpha katsayısı, ölçeği oluşturan maddelerin birbiriyle tutarlı olduğunu, aynı yapıya ölçtüğünü ve dolayısıyla araç ölçümlerde yüksek düzeyde güvenirlik sağladığını teyit etmektedir. Bu durum, **anket** formunun bilimsel ve akademik standartlara uygun olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliliğini destekleyen detaylı bir **faktör analizi** çalışması (Açıklayıcı veya Doğrulayıcı) kaynak materyalde açıkça belirtilmemiştir. Ancak, geliştirme sürecinin kapsam

geçerliliğine odaklanmas ve elde edilen yüksek iç tutarlılık (Alpha = 0.897) değeri, ölçeğin tutarlı bir yapıya sahip olduğunu ve muhtemelen birden fazla faktör altında gruplanmış sorun alanların ölçtüğünü düşündürmektedir. Tipik olarak bu tür anketler, teknolojik altyapı, pedagojik yeterlilikler ve öğrenci sorumluluğu gibi ayrı ancak ilişkili boyutları ölçmek üzere faktörleştirilmiştir.

Enstrüman

Test Türü: Geliştirme (Yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş özgün bir anket).

Format: 5'li Likert ölçeği formatında yazılmış anket formu.

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Öğretmenler (Özellikle **Bilgi ve İletişim Teknolojisi** dersini veren veya bu alana yakın çalışan bilgisayar öğretmenleri).

Yaş Grubu: Yetişkin (Çalışan Öğretmenler).

Popülasyon Detayları: Yüksek lisans tezi kapsamında Eskişehir ilinde görev yapan öğretmenler örneklem olarak kullanılmıştır.

Test Metodolojisi: Katılımcıların her bir maddeye yönelik katılım düzeylerini (1= kesinlikle katılmıyorum - 5= kesinlikle katılıyorum) işaretlemesi esasına dayanan derecelendirme metodolojisi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen Görüşleri, Bilişim Teknolojileri Eğitimi, Öğrenci Sorumluluğu, Eğitimde Altyapı Sorunları, Yüksek Lisans Tezi, Ölçek Güvenirliği.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri: Belirtilmemiştir.

Yazın Adresi: Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir (Tez Kaynağı).

Çinler & Ücret ve Test Yılı

Bu ölçek, U. İ. Taşkın'ın **2006** yılında tamamladığı yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin akademik veya ticari amaçlı kullanımı için yazarın veya ilgili kurumun

(Anadolu Üniversitesi) izinlerinin alınması gerekmektedir. Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [bilgi-ve-iletisim-teknolojisi-dersinin-ogrenci-merkezli-egitim-yaklasimiyla-isenmesinde.pdf](#)

Referanslar

Taşkın, U. ? (2006). *Bilgi ve iletişim teknolojisi dersinin öğrenci merkezli eğitim yaklaşımıyla incelenmesinde karşılaşılan sorunlar: Eskişehir ili örneği* (Yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

Pallant, J. (2001). *SPSS Survival Manual: A step by step guide to data analysis using SPSS*. Open University Press. (Güvenilirlik hesaplamasına referans olarak kullanılmıtır).

Tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerindeki bağlantısı: tez.yok.gov.tr

Bilgi ve İletişim Teknolojisi Dersinin Öğrenci Merkezli Eğitim Yaklaşımıyla İncelenmesinde Karşılaşılan Sorunlar? Belirleme Anketi Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. Bu maddeler, kaynakta sınırlı olarak belirtilen örnek maddelerdir.

Öğrencilerin öğrenme sorumluluğunu almada yetersiz kalması

Öğrencilerin çoğunun evinde bilgisayar olmaması